

mobilitat

indústria

cultura

ocupació

participació

comerç

finançament

serveis socials

turisme

sostenibilitat

competitivitat

educació

joventut

salut

transparència

cooperació

innovació

PRESSUPOSTS GENERALS 16

COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

PROJECTE

**Govern
de les Illes Balears**

PRESSUPOSTS DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS 2016

✓ Els pressuposts del CANVI

✓ Els pressuposts que permeten el retorn dels drets bàsics que han estat sostrets a la ciutadania durant els darrers quatre anys amb l'excusa de la crisi.

1. Els millors pressupostos que podem presentar ateses les circumstàncies que l'envolten. Representen la primera passa pel gir social cap a l'esquerra i la recuperació de drets perduts i de serveis bàsics que han estat víctima de la voracitat de les retallades practicades durant la passada legislatura.
2. Representen també la voluntat expressada a les urnes, de fer un major i millor repartiment de la riquesa que genera la nostra societat entre tots els seus integrants.
3. Aquest només és l'inici d'un camí, d'un full de ruta, marcat pels Acords de Governabilitat i que ens ha de portar a mostrar-nos davant la societat, en 2019, amb un ambiciós programa de Govern aconseguit.
4. Les persones estan per davant de les xifres econòmiques. Aquelles persones que es troben en risc d'exclusió social, les explotades laboralment, les que no troben feina des de fa més de dos anys. Per aquells treballadors que tenen salaris de misèria, que no arriben a final de mes. Per a totes aquelles persones que s'han vist despenjades del tren de vida de la classe mitjana.
5. Els Pressupostos 2016 neixen de l'EQUILIBRI entre límits i exigències:

ELS LIMITS

1. Sistema de Finançament Autònom no satisfactori, que no aporta els recursos necessaris per Balears.
 - a. CCAA mal finançada de fons, per que no es poden cobrir les despeses bàsiques per a competències adquirides com sanitat, educació i serveis socials, i cada any es genera un dèficit estructural
 - b. Mal finançada per què els mecanismes correctors que s'han ideat (REB, inversions estatutàries), o no s'han posat en marxa, o s'han incomplert
 - c. Mal finançada per que repetidament rep inversions de l'Estat per sota de la mitjana de les CCAA

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

- d. I mal finançada per que també en 2016 ha rebut un cop més una dotació econòmica insuficient, via bestreta i liquidació del 2014

2. Llei 2/2012 d'Estabilitat Pressupostària:

- a. Moment crític per les arques públiques de les CCAA, collades per un deute públic creixent, prop dels 9.000M€.
- b. Retall del dèficit públic. Queda al -0,3% PIB per l'any que ve. El límit del Ministeri d'Hisenda per enguany, del -0,7% per enguany, serà àmpliament sobrepassat, segons previsions del Govern, -1,5% PIB.

LES EXIGÈNCIES

- 1. Eleccions 2014. Gir social. Pacte. Noves polítiques. Acords Governabilitat
- 2. Greus necessitats socials, creixent desigualtat. 300.000 ciutadans en risc exclusió social, precarietat laboral.
- 3. Canvi de paradigma: **S'HAN ACABAT LES RETALLADES SOCIALS**

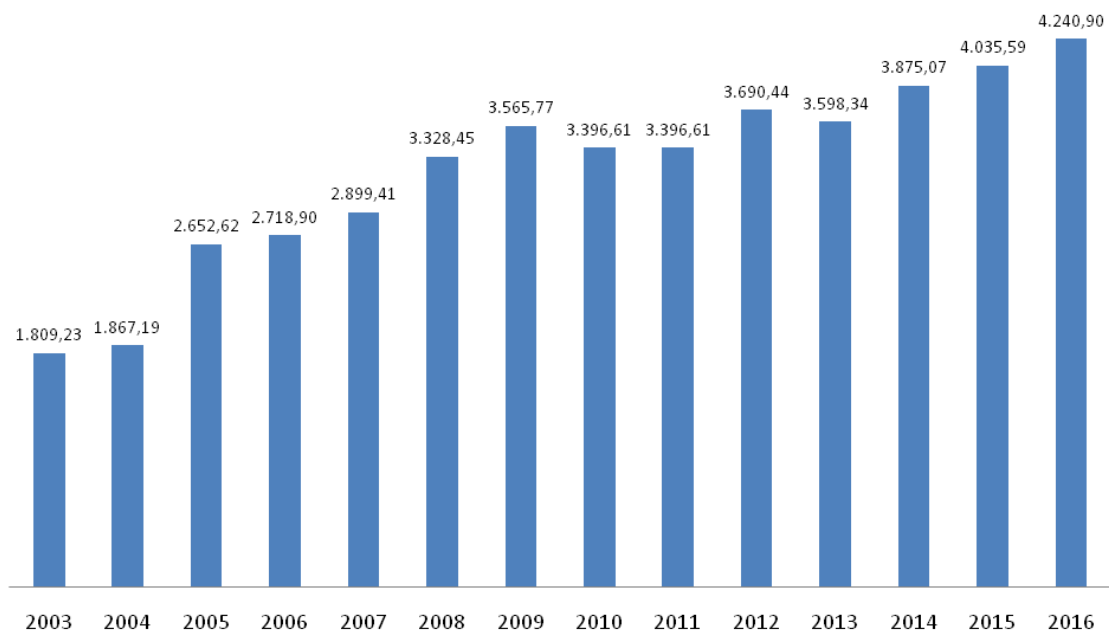
Entre uns límits imposats per la legalitat vigent, i unes exigències irrenunciables que emanen de les demandes dels ciutadans i ciutadanes de Balears **emergeixen els Pressupostos CAIB 2016.**

4.240,89 M€
205, 3 M€ d'augment (+5,09%) respecte 2015

Malgrat totes les circumstàncies, són els pressupostos de la comunitat autònoma més alts de l'autogovern a Balears

Evolució del Pressupost 2003-2016
(milions d'euros)

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

L'ENTORN MACROECONÒMIC. LES PREVISIONS

Aquest límit de despesa és deutor d'un **entorn econòmic** marcat per previsions de creixement alcistes.

1. **L'economia de les Balears creixerà al 3% PIB en 2016** (Dir. Gen Economia, Govern de les Illes Balears)

Pel 2015 la previsió de tancament de l'any és del 2,8 % PIB, segons la mateixa font.

Per sectors productius, la previsió per 2016 indica un comportament alcista per a tots ells

1. Sector Agropesquer:	2,3 % PIB
2. Indústria i energia:	3,1 % PIB
3. Construcció:	3,9% PIB
4. Serveis:	2,9% PIB

2. **Preus de consum IPC:** El 2014 es va tancar a Balears amb una xifra anual de pujada de preus del 0,2%, que marca una baixada des dels 1,6% de tancament del 2013. En 2015 la tendència a la baixa dels preus es manté. El darrer indicador, d'agost 2015, marca per l'interanual a Balears el mateix 0,2%. Taxa superior a la d'Espanya. El pronòstic de la Comissió Europea pels preus IPC harmonitzat a Espanya a 2015 és del -0,6%

3. **Mercat laboral:** EPA 3er. Trimestre 2015. La població activa en el tercer trimestre del 2015 fou de 644.800 persones, cosa que representa 15.500 persones més que el trimestre anterior (+2,5%), i 11.100 més que el tercer trimestre del 2014 (+1,8%). Mai a Balears hi havia hagut tanta gent treballant o en disposició de fer-ho.

L'EPA estima que hi ha 555.300 persones ocupades a les Balears, cosa que implica una variació de 29.600 ocupats més (+5,6%) sobre el segon trimestre del 2015. Respecte a un any ençà, es dona un augment de 22.600 persones ocupades (+4,2%).

L'EPA estima que hi ha una població aturada de 89.500 persones en aquest tercer trimestre de 2015. En comparació del segon trimestre del 2015, les Balears disminueixen el nombre d'aturats en 14.000 persones (-13,6%), i en relació amb el tercer trimestre del 2014 s'observa una caiguda de 11.500 aturats (-11,4%)

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

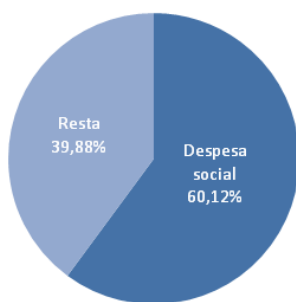
ELS PRESSUPOSTS DEL GIR SOCIAL CAP A L'ESQUERRA

Mai un pressupost havia destinat una percentatge tant gran de despesa cap a qüestions socials. Ajuntant els capítols d'Educació, Sanitat, Serveis socials, Ocupació i altra despesa social continguda en altres conselleries, el total és de 2.549 M€, un 60,12% de la despesa global consolidada del Pressupost 2016, però un 87,8% de la despesa repartida entre totes les conselleries del Govern.

Destaca l'augment a polítiques actives d'ocupació a través del SOIB, que augmenten en un 19,1%, el de serveis socials, en un 12,1%; a Sanitat la pujada de la dotació és d'un 5,6% i d'un 5,4% a Educació, aquestes dues darreres basades en l'augment de Capítol 1 per a la dotació real de les nòmines i de professionals i de substituïts necessaris pel servei.

Aquesta és la demanda dels ciutadans que hem rebut, i així ho fem

Pes de la despesa social

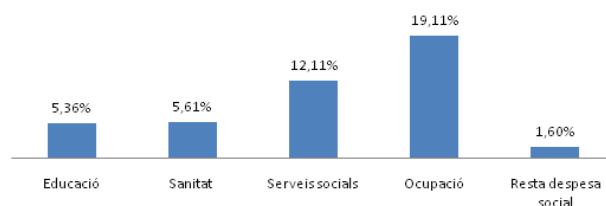

	PG 2015	PG 2016	Var. 2016-2015
Educació	775,65	817,21	41,57
Sanitat	1.316,07	1.389,89	73,82
Serveis socials	146,54	164,29	17,75
Ocupació	54,70	65,16	10,46
Resta despesa social	111,08	112,86	1,78
Total despesa social	2.404,04	2.549,42	145,38

Millions d'euros

Creixement despesa social

La despesa social creix un 6,05% respecte el PG 2015

Una major atenció en despesa social per a començar a dotar econòmicament les polítiques incloses dins dels Acords de Governabilitat signats entre les forces que donen suport al Govern per assolir:

- Més atenció sanitària universal i de qualitat, atenció als centres de salut l'horabaixa, combat contra l'augment de les llistes d'espera i de les demores d'atenció mèdica i quirúrgica, retorn targeta sanitària gratuïta per tothom.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

- b) Una educació pública de qualitat, reforçament plantilles, sense TIL, reforçant l'autonomia dels centres i consells escolars, acabant amb la animadversió i la persecució al col·lectiu docent
- c) Renda Social Bàsica.
- d) Lluita contra l'explotació laboral, aflorament de bosses de contractació irregular, polítiques d'ocupació activa per a col·lectius sensibles: majors 45 anys, joves menors 25 anys

Govern de les Illes Balears
Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

PRESSUPOSTS DESCENTRALITZADORS, QUE REFERMEN EL PAPER DELS CONSELLS

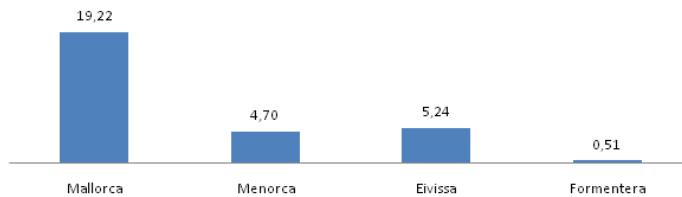
La dotació per als Consells Insulars s'incrementa en 16,1M€, fins els 300,1 M€ en global.

Finançament als consells insulars

Aportacions sistema de finançament 2016	CI Mallorca	CI Menorca	CI Eivissa	CI Formentera	Total
1.- Competències homògenes					
a.- Fons interinsular de finançament dels serveis	163.531.387,64	23.333.960,67	28.488.462,93	3.210.332,33	218.564.143,57
b.- Fons de compensació interinsular	27.483.345,15	4.097.460,77	4.729.364,71	499.701,38	36.809.872,01
c.- Fons de convergència	19.164.864,10	2.759.703,80	3.438.261,33	391.444,59	25.754.273,82
Total finançament competències homògenes	210.179.596,89	30.191.125,24	36.656.088,97	4.101.478,30	281.128.289,40
2.- Competències específiques					
a.- Finançament competències específiques	542.532,24	7.748.528,32	5.590.582,27	1.183.587,25	15.065.230,08
b.- Noves competències assumides 2015	0,00	1.054.936,63	1.128.811,47	0,00	2.183.748,10
b.- Increment (millora) derivat evolució sistema finançament	54.713,96	887.822,70	677.645,71	119.363,87	1.739.546,23
Total finançament competències específiques	597.246,20	9.691.287,65	7.397.039,45	1.302.951,11	18.988.524,41
Total finançament	210.776.843,09	39.882.412,89	44.053.128,42	5.404.429,42	300.116.813,81

Increment aportacions als consells insulars

Les aportacions s'incrementen de mitjana un 10,97%.

Aquesta dotació, en base a l'aplicació de la Llei de Finançament dels Consells Insulars, no és finalista ni basada en convenis, si no que incrementa la capacitat financera i de presa de decisions de cada Consell.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

ELS INGRESSOS ES RECUPEREN EN UN 5,09% RESPECTE 2015 (205,3 M€)

La recuperació del capítol d'ingressos es fa en base a tres premisses bàsiques, com són

1. La millora del cicle econòmic, que afavoreix la recaptació per taxes i impostos
2. La pujada dels trams impositius a tributs cedits i propis a les rendes més altes
3. El major zel inspector per a fer aflorar bosses de frau fiscal

Pressupost d'ingressos – Classificació econòmica (milions d'euros)

Capítol d'ingrés	PG 2015	PG 2016	Var. 2016 - 2015	% Var. 2016 / 2015
I Imposts directes	930,46	1.013,16	82,70	8,89%
II Impost indirectes	2.035,47	2.086,14	50,67	2,49%
III Taxes i prestació de serveis i altres	88,55	84,27	-4,28	-4,83%
IV Transferències corrents	-195,97	-5,46	190,51	97,22%
V Ingressos patrimonials	3,70	5,16	1,47	39,67%
Total operacions corrents	2.862,21	3.183,27	321,07	11,22%
VI Alienació d'inversions reals	1,50	2,72	1,22	81,06%
VII Transferències de capital	114,02	35,27	-78,75	-69,07%
Total operacions de capital	115,52	37,99	-77,53	-67,12%
Total ingrés no financer	2.977,73	3.221,26	243,53	8,18%
VIII Actius financers		11,55	11,55	
IX Passius financers	1.057,86	1.008,09	-49,78	-4,71%
Total operacions financeres	1.057,86	1.019,64	-38,23	-3,61%
TOTAL INGRÉS	4.035,59	4.240,90	205,30	5,09%

Dins la pujada global d'ingressos, del 5,09% respecte 2014, en destaquen quantitativament la pujada de recaptació per impostos directes en un 8,9%, l'augment de les transferències corrents en un 97,2% i un aspecte com és el de la baixada d'un 4,8% de la recaptació de taxes fonamentada en la decisió de tornar la gratuïtat a les targetes sanitàries per a tots els ciutadans.

Si s'exclouen les operacions financeres del quadre anterior, i ens fixem en la previsió d'ingressos no financers per a 2016, previstos en el Pressupost CAIB 2016, s'obté una mirada més precisa de l'esforç que s'ha dut a terme per aconseguir una millora substancial dels recursos que han de dotar Balears per l'any que ve.

Així es preveuen increments del 25% en la recaptació dels tributs cedits per les causes ja esmentades anteriorment, respecte enguany, i del 58,24 % d'increment en la recaptació de tributs propis, un increment que es deu bàsicament a la posada en marxa de l'Impost sobre el Turisme Sostenible, i per la previsió d'ingressos de 50 M€ per aquest concepte.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

En el quadre es destaca l'aportació que suposa el Sistema de Finançament Autonòmic per Balears en 2016, amb una aportació de 144,3 M€ superior a la de 2015. Aquesta xifra preveu el comportament de la liquidació favorable dels pressupostos, segons el sistema de funcionament del SFA, a banda de la previsió d'ingressos per bestretes que ha anunciat el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques. No obstant l'efecte d'aquesta pujada queda mitigada per la decisió del mateix Ministeri de no flexibilitzar el límit de dèficit de Balears per a 2016, i que serà del -0,3%, en comptes del -0,7% d'enguany, en virtut de l'aplicació de la Llei 2/2012 de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

Previsió d'ingressos no financers (milions d'euros)

	PG 2015	Mesures fiscals	Altres efectes (millora del cicle econòmic, SFA, etc.)	PG 2016	Var. 2016 - 2015	% Var. 2016 / 2015
Tributs cedits	562,81	72,07	68,63	703,51	140,70	25,00%
Tributs propis	86,02	50,00	0,10	136,12	50,10	58,24%
Taxes i altres ingressos propis	93,74	5,32	-6,91	92,15	-1,59	-1,70%
Finançament autonòmic	2.023,96		144,28	2.168,25	144,28	7,13%
Altres transferències de l'Estat i de la UE	211,19		-89,96	121,23	-89,96	-42,59%
Total ingressos no financers	2.977,73	127,39	116,14	3.221,26	243,53	8,18%

Principals novetats en matèria tributària:

L'increment de la pressió fiscal serà per a les rendes altes.

- **Més d'un 98% de les rendes de l'IRPF no es veuen afectades per la pujada**
- **Més d'un 97% de les transmissions patrimonials a Balears no es veuen afectades**
- **Més d'un 96% de les successions i donacions no es veuen afectades**

Així l'augment d'impostos actua exclusivament a les rendes altes. Qui més té més paga. No a les rendes mitjanes i baixes, que han estat els veritables patidors de les pujades d'impostos de la darrera legislatura.

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

- **Impost sobre transmissions patrimonials: s'augmenta la tributació a l'adquisició de béns immobles de valor elevat creant un nou tram a partir d'1 milió d'euros (tipus 11%)**
 - L'augment de l' impost només afecta a un 2,6% de les operacions realitzades a les Illes Balears
- **Impost sobre la renda de les persones Físiques**
 - Es manté la rebaixa impositiva aprovada la passada legislatura per a rendes d'import igual o inferior a 70.000 euros
 - Es recupera progressivitat ja que es creen trams nous (70.000, 90.000, 120.000 i 175.000 euros)
 - L'augment de l' impost només afecta a un 1,6% dels declarants a les Illes Balears
 - Les rendes altes han vist com se lis hi rebaixava l' impost en 8 punts: tipus màxim 2014 52%, tipus màxim 2015 44% (després de la darrera baixada que entrà en vigor el juliol). Es tracta de recuperar la progressivitat perduda (les rendes superiors a 175.000 euros pagaran un 47,5%).
- **Impost de Patrimoni**
 - No es paga l' impost fins a 1 milió (700.000 euros de mínim exempt i 300.000 euros d'exempció de l'habitatge habitual)
- **Impost de successions i donacions**
 - Només s'augmenta l' impost de successions per els grups I i II (herències entre cònjuges i de pares a fills). L' impost de donacions es manté al 7% amb el propòsit de fomentar el canvi patrimonial generacional.
 - Només afecta a herències amb un cabal hereditari superior a 700.000 euros
 - Realment com la tarifa s'aplica damunt la base liquidable (base imposable – reduccions) si aplicam les reduccions més freqüents les herències que pagaran un tipus superior a l'1% seran aquelles que superin els 905.000 euros (700.000 + 25.000 + 180.000 - hi ha una reducció per parentiu de 25.000 i de 180.000 euros per heretar l'habitatge habitual).
 - La mesura afecta al 3,1% de declarants de l' Impost de successions de les Illes Balears

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques

MAJOR DOTACIÓ DE PERSONAL, DE LES TRANSFERÈNCIES CORRENTS I DE LES INVERSIONS REALS, EN EL DETALL DE LES DESPESES

L'augment dels ingressos permet, en conseqüència, augmentar les despeses en la mateixa mesura. Aquest fet justifica que el Capítol 1, el referent a personal, pugui assumir un augment de fins 95,7 M€ que permetrà d'una banda fer una previsió realista per al pagament de nòmines al Servei de Salut i a Educació, per evitar l'estat d'infrafinançament viscut enguany.

D'altra banda també es dona cabuda a la previsió dels acords en matèria laboral per als treballadors de la funció pública de la CAIB, en relació a les reivindicacions sobre carrera professional, i en general per la recuperació progressiva dels emoluments que van restar suspesos o eliminats pel Decret Llei 5/2012 de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Igualment destacable l'augment en les transferències corrents, d'un 10,7%, per un valor superior als 98,9M€ que verifica l'esforç de descentralització financera cap a les institucions insulars.

El Capítol 6, d'inversions reals també repunta un 5,3% fins els 150,3 M€

Pressupost de despeses – Classificació econòmica (milions d'euros)

Capítol de despesa	PG 2015	PG 2016	Var. 2016 - 2015	% Var. 2016 / 2015
I Despeses de personal	1.260,61	1.356,27	95,66	7,59%
II Compra de béns corrents i serveis	544,20	533,82	-10,38	-1,91%
III Despeses financeres	191,16	156,20	-34,96	-18,29%
IV Transferències corrents	920,94	1.019,89	98,95	10,74%
V Fons de contingència	3,87	3,87		
Total operacions corrents	2.920,77	3.070,04	149,27	5,11%
VI Inversions reals	142,70	150,28	7,58	5,31%
VII Transferències de capital	285,74	258,58	-27,15	-9,50%
Total operacions de capital	428,44	408,87	-19,57	-4,57%
Total despesa no financera	3.349,21	3.478,91	129,70	3,87%
VIII Actius financers	75,00	48,01	-27,00	-35,99%
IX Passius financers	611,38	713,98	102,60	16,78%
Total operacions financeres	686,38	761,99	75,61	11,02%
TOTAL DESPESA	4.035,59	4.240,90	205,30	5,09%